

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

Ne Sede Vacante Aliquid innovetur. Titvlvs VIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

... in re, licet ad rem) a felicitate recordationis Ni-
 colai Papa IV. & Celesti V. predecessores nostris fa-
 ctas, sine concessione, auctoritate Apostolica in futurum
 innovari presentia omnino cassavimus, irritavimus, &
 nullas fore decrevimus firmatas: multas dubitatio-
 nes augent, ut unde praefate constitutionis revoca-
 tione processit editio, interpretatio ejus quoque pro-
 hibita declarandum duximus sanctione, quod
 nulli (qui editionis tempore superaddite ultra statutum
 numerum erant per eodem predecessores canonicis sub
 appellatione praebendarum, vel etiam portionum) ea-
 rum conditione locum habet. Si autem hujusmodi re-
 vocatione numero existentes, sic tempore dictae revocatio-
 nis habebant, quod per eessionem vel defectum illorum;
 sequant intra numerum ex vigore prioris gratiae, nil
 capere assequi expectabant, nisi distributionum, seu
 portionum suarum augmentum (cum forsitan esset eccle-
 siae qua canonicorum, non autem portionum nume-
 rus, vel praebendarum distinctio habebatur) quantoque
 magis maiores fieri possunt singulorum percipientium
 portiones: ad illos vel eos, qui per literas facultatis a
 predecessorum nostrorum in aliquarum eccle-
 siarum canonicos erant recepti (licet praebendas vel alia
 beneficia expectarent) constitutionem certum est non
 extendendam. In illis vero, qui ultra numerum au-
 mentatione praefata in aliquarum ecclesiarum canonicos
 recepti, quantum ad capitulum, & ad choram, ac di-
 stributionem perceptionem quotidianarum plentitudi-
 nis canonicis tunc habebant, sed in eis dignitates, es,
 portiones, praebendas, portiones, vel alia beneficia, que
 ultra numerum existentibus de numero, expectabant:
 distributionem praefatam locum habere (ratione hujus-
 modi expectationis) dubium non existit. Sane in his,
 qui super canonicatibus, praebendis & dignitatibus, pa-
 rtiatibus vel aliis ecclesiis seu beneficiis quibuscunq;
 a predecessoribus nostris literas impetraverunt,
 etiam per executorum illorum facta fuerint, reservatio-
 nes, retentiones, possessiones, variegati processus: & etiam si
 eadem beneficia tunc vacabant, & per impetrantes peti-
 tione fuerit ab executoribus, quod eis illa conferrent:
 non tamen ipsorum beneficiorum vacantium collatio-
 nes, nec temporis erant factae: locum habet constitutio
 hujusmodi ut omnes hujusmodi gratiae (quarum ratione
 non erat ad collationem processum, & sic per con-
 ditionem hujus in re non fuerat ipsis impetrantibus acqui-
 sita) intelligantur penitus revocata.

praelatus. Idem poterit Episcopus si capitulum ab ipsa
 collatione suspendi contingat, vel singulariter omnes
 de capitulo majoris excommunicationis vinculo in-
 nodari.

*Collatione spectante ad Episcopatum de consilio, vel a consilio capi-
 tuli, illo existente inhabili (nisi sit in mora) non conferri capitulum,
 hoc dicit.*

Cum a vero ad solum Episcopum praebendarum spe-
 ctat collatio, cum consilio sui capituli vel assensu: de-
 ficiente Episcopo vel suspensio (nisi Episcopus in petenda
 relaxatione suspensionis hujusmodi sit in mora) capitu-
 lum se non potest intrinsece de cildem.

*Beneficium conferri cum consilio Episcopi, sine illa conferri, non est
 remota a consilio inter veniente, h. d. Dominicus.*

Vbi vero de speciali alicujus ecclesiae consuetudine,
 vel statuto, beneficiorum collatio ad aliquem cum con-
 silio Episcopi noscitur pertinere: sublato Episcopo de
 medio, (cum consilium nequeat tunc peti ab eo) non
 erit propter hoc vacans beneficium collatio deferenda:
 nec etiam si egerit in remota, ita quod non possit ipsius
 praesentia in brevi haberi. Quia in petendo vel expe-
 ctando ejus consilio, postea vacanti beneficio periculum
 imminet.

DE REBUS ECCLESIAE NON alienandis.

TITVLVS IX. CAP. I.

*Perpetua alienatio facta de rebus ecclesiae vacantibus non procedit
 ad tractatum, & sine iusta causa, non valet. Ioan. And.*

Innocentius quartus.
 Vidum: & infra. Dicitur vero Archidiaconus
 ex adverso respondit, illas decimas illi ecclesiae
 restitui non debere: proferens in medium or-
 dinationem quandam Episcopi Dulmen. de consensu
 capituli sui factam, inter alia continentem, quod idem
 Episcopus attendens proventus Archidiaconatus Dul-
 men. ad eos fore veniens, & exiles, quod non sufficiebant
 ad ejus onera supportanda: praefatas decimas Ar-
 chidiaconatum memorato concessit: & infra. Quia ve-
 ro in concessione hujusmodi praedicta ecclesiae (cum va-
 caret) legitime caruit defensore, qui sibi prius ab eo-
 dem Episcopo deberet deputari. Quia etiam tractatus
 solennis diligens, qui in talibus concessionibus per-
 petuis, & alienationibus rerum ecclesiasticarum exigitur,
 non fuit habitus in eadem: ordinationem & con-
 cessionem ipsam (praesertim cum evidens necessitas qua-
 te fieri deberet, vel utilitas & non subiecta) de statum
 nostrorum consilio decernimus non valere: dictas deci-
 mas ipsi ecclesiae tanquam pertinentes ad eam sententia-
 liter adjudicare curantes.

CAP. II.

*Terminus prohibes submersionem ecclesiarum suarum immobilium
 bonorum vel partium fieri laicis absque consensu capituli & licentia
 Papae. Si danda cassas contractus quacunque firmitate illatos,
 contra hoc de cetero facturos. Terminus prohibet praesertim fieri
 contra & alienos non contradicentes, & laicos, nisi ipsi praebendi ad hoc
 compulerint nos compellere. Quarta praecipit laicos non usurpare: & penam
 imponit. h. d. Ioan. And.*

a) Ad hunc textum vide Felin. in cap. eom. de. de. de. rescriptis.
 b) Vid. cap. ad institutionem. de elec. ad. x. q. ii. uno. alias ve-
 rulari. sibi principii. licet. x. q. ii. nemo. ff. de evic. Lucius. vud.
 Odrad. in consil. 100. cum. de. de. hoc. cod. tit. c. Vid. Hyston. in
 sum. cod. tit. ubi assignat quatuor causas alienationis rerum eccle-
 siasticarum.

NE SEDE VACANTE ALI- quid innovetur.

TITVLVS VIII. CAP. I.

*Collatione canonice ad Episcopum & capitulum pertinet,
 si sit in re, licet ad rem) a felicitate recordationis Ni-
 colai Papa IV. & Celesti V. predecessores nostris fa-
 ctas, sine concessione, auctoritate Apostolica in futurum
 innovari presentia omnino cassavimus, irritavimus, &
 nullas fore decrevimus firmatas: multas dubitatio-
 nes augent, ut unde praefate constitutionis revoca-
 tione processit editio, interpretatio ejus quoque pro-
 hibita declarandum duximus sanctione, quod
 nulli (qui editionis tempore superaddite ultra statutum
 numerum erant per eodem predecessores canonicis sub
 appellatione praebendarum, vel etiam portionum) ea-
 rum conditione locum habet. Si autem hujusmodi re-
 vocatione numero existentes, sic tempore dictae revocatio-
 nis habebant, quod per eessionem vel defectum illorum;
 sequant intra numerum ex vigore prioris gratiae, nil
 capere assequi expectabant, nisi distributionum, seu
 portionum suarum augmentum (cum forsitan esset eccle-
 siae qua canonicorum, non autem portionum nume-
 rus, vel praebendarum distinctio habebatur) quantoque
 magis maiores fieri possunt singulorum percipientium
 portiones: ad illos vel eos, qui per literas facultatis a
 predecessorum nostrorum in aliquarum eccle-
 siarum canonicos erant recepti (licet praebendas vel alia
 beneficia expectarent) constitutionem certum est non
 extendendam. In illis vero, qui ultra numerum au-
 mentatione praefata in aliquarum ecclesiarum canonicos
 recepti, quantum ad capitulum, & ad choram, ac di-
 stributionem perceptionem quotidianarum plentitudi-
 nis canonicis tunc habebant, sed in eis dignitates, es,
 portiones, praebendas, portiones, vel alia beneficia, que
 ultra numerum existentibus de numero, expectabant:
 distributionem praefatam locum habere (ratione hujus-
 modi expectationis) dubium non existit. Sane in his,
 qui super canonicatibus, praebendis & dignitatibus, pa-
 rtiatibus vel aliis ecclesiis seu beneficiis quibuscunq;
 a predecessoribus nostris literas impetraverunt,
 etiam per executorum illorum facta fuerint, reservatio-
 nes, retentiones, possessiones, variegati processus: & etiam si
 eadem beneficia tunc vacabant, & per impetrantes peti-
 tione fuerit ab executoribus, quod eis illa conferrent:
 non tamen ipsorum beneficiorum vacantium collatio-
 nes, nec temporis erant factae: locum habet constitutio
 hujusmodi ut omnes hujusmodi gratiae (quarum ratione
 non erat ad collationem processum, & sic per con-
 ditionem hujus in re non fuerat ipsis impetrantibus acqui-
 sita) intelligantur penitus revocata.*

Bonifacius VIII. CAP. I.

Si ad Episcopum & capitulum communiter per-
 tineat & collatio praebendarum, mortuo Episco-
 po, vel a beneficiorum collatione suspensio, pote-
 rit capitulum vacantes conferre praebendas: Etiam si
 Episcopus interesse habet in collatione hujusmodi iur-

a) Vid. Pasorum. & Felin. in c. consil. extr. de rescriptis. b) Ad
 institutionem hujus cap. vid. Pasorum. in c. ex parte. extr. de consil.
 c) h. d. dicitur communiter pertinere, quando aequale ius qualiter
 per habet in actu.

